

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States
 Thirtieth year. Published daily by
The Szabadság Printing & Publishing Co.
 (An Ohio Corporation. E. K. Cserna, President; Dr. Andrew Cserna, Sec'y-Treas.)
 Founded by: Alapítói: E. T. Kóhanyi Kóhanyi/Tihamér
 DR. ANDREW CSERNA, Editor

Entered and Published at Szerkesztőség és kiadóhivatal
700-702 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.
 Telephone: Bell, Main 3536. Guy, Central, 1231.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Az Egyesült Államokban és Kanadában egész évre \$6.00, félre \$3.00. — Kibővített: egész évre \$10.00, félre \$5.00. — Cleveland városában: egész évre \$8.00, félre \$4.00. — SUBSCRIPTION RATES: United States and Canada one year: \$6.00, half year: \$3.00. — Foreign countries: one year: \$10.00, half year: \$5.00. — Cleveland one year: \$8.00, half year: \$4.00.

Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for Transmission through the mails as Second Class Matter.
 New Yorki irodánk címe: Eastern Office: Room 603 Tribune Bldg., 154 Nassau St., New York
 Ustáveztető: Joseph Horváth, Manager.

Lengyelország sorsa

LENGYELORSZÁG tragikus történelme ismeretes mindenki előtt, de különösen mi előttünk magyarok előtt. A magyarok az Árpádok kora óta kapcsolatban voltak a lengyelekkel, akiknek egyik legnagyobb királya a Báthory családból került. Hagyományos volt mindig a magyar-lengyel barátság s legutolsó nagy lengyel felkelés katasztrófája után talán sehol sem volt olyan jó dolga a lengyel menekülteknek, mint Magyarországon. A lengyel mártírszünet szinte megszokta már az egész világ s mindenfelé csak úgy fogják tekinteni a mostani újabb vereséget a bolshevik seregektől, mint valami újabb katasztrófát a katasztrófák megszokott sorozatában. Hosszu évszázadokon keresztül Lengyelország két malomkö között őröldött. Nyugatról a németek, keletről pedig a mongolok és a tatárok találták a maguk útjában Lengyelországot. A legnagyobb katasztrófa aztán a tizenyolcadik század harmadik negyedében érte a lengyeleket, amikor feldarabolták országukat maguk között a poroszok, az oroszok és az osztrákok. Sorsára valóban jellemző volt, amit megvetéssel Nagy Katalin cárnő mondott felőle, hogy "lábtörő pokróc Oroszország küszöbe előtt."

A modern kor egyik nagy történetírója találon mondta, hogy talán egész Európában nincs kirívóbb ellentét, mint amilyen ellentét van a lengyel, mint magánember s a lengyel nép között. S aki ezt megállapította, az csak a legnagyobb rokonszenvet tanúsította mindig Lengyelország iránt. Egyénileg a lengyel értelmes, bátor, s kiváló képességekkel van felruházva. Mint nép, mindegyik más népek alatta áll politikai bölcsesség és belátás tekintetében. Ez az utóbbi fogyatékosága az oka mostani legújabb katasztrófájának is.

A lengyel nemzet vezetői nem elégedtek meg azokkal a politikai határokkal, amiket visszaállított hazájuk részére a versailles konferencia önkényesen döntőbírói szabtak meg a fegyverszünet megkötése után. Az elért siker mértékétlen becsúszást keltett bennük s elérkezettnek látták az alkalmat arra, hogy visszaállítsák Lengyelországnak 1772-beli határait, amikor az ország feldarabolása előtt állott. Ez a cél lebegett szemük előtt, amikor az oroszokat megtámadták s kétségtelen, hogy a hadjárat elején, vagy két hónappal ezelőtt bámulatraméltó sikereket értek is el. Bámulatraméltó volt már maga ez a tény is, hogy képesek voltak fél milliónyi hadsereget állítani talpra, felszerelve azt a legmodernebbül. Ezt csak azzal lehet megmagyarázni, hogy a szövetségesek rokonszenvvel viselkedtek irántuk, ami mindenesetre hatalmas erkölcsi támogatás volt az új életre támadt nemzetnek. Meg lehet az is, hogy anyagi segítségben is részesültek. Hihetetlen gyorsasággal érték el seregeik Kiev elé. De amilyen mélyen hatoltak be Oroszországba, annyira nagyobb gondot okozott seregeik fenntartása, ellátása s annak a viszonyokhoz képest nagyobb kibővítése. A kezdetbeni lengyel sikereket aggodalommal nézte mindenki Európában, aki a lengyelekkel rokonszenvezett. Ez a váratlan siker magában hordta a bukás csiréit. A lengyeleket egészen elvakította a dicsőség. Minél mélyebben nyomultak előre, minél messzebb húzódtak a maguk határaitól, annál inkább elfogta őket a hódítási vágy s annál elvakultabban estek neki ellenségeiknek.

Alapos ok van még mindig arra a feltevésre, hogy a lengyeleket a szövetségesek bátorították. A szövetségeseknek az lett volna az eredeti céljuk, hogy a szovjet köztársaságot három oldalról támadják meg s úgy végezzék vele. Északon a lengyelek támadtak volna az oroszokra, délen Wrangel tábornok kirimiai hadai, középen pedig a lengyelek. Az oroszok bajosan lettek volna képesek a hármas támadás ellen sikerrel védekezni. Azonban a finnek nehezen készülődtek s az izgalomtól égő lengyelek nem tudtak tovább várni. Az oroszokra vetették magukat egyedül. A kudarc óta aztán gyakran hallani, hogy a szövetségesek óva intették őket a vállalkozástól. A franciákról bajos ezt elmondani s az angolok is csak azóta ítélik el a lengyel heveskedést, amióta a kereskedelmi kapcsolatok megújítása végett ők maguk is tárgyalnak az oroszokkal. Azóta ellenben parancsokat küldenek a lengyeleknek, hogy miképpen viselkedjenek az oroszokkal szemben. S a lengyelek hűségesein végrehajtják az angol utasításokat. Sem Franciaországot, sem Angliát nem a nagylelkűség vezeti akkor, amikor Lengyelország megmenetése érdekében lépéseket akarnak tenni. Európa békeje forog megint kockán s a versaillesi békeszerződésben nyert előnyöket féltik azok, akiknek ilyen félténi valójuk van. Ennek az idegen érdeknek köszönhetően majd Lengyelország, ha csakugyan el nem pusztul.

SINN FEIN

Irorság függetlenségi mozgalma. — Az írek az urak Irorszában és nem az angolok. — Arthur Griffith és Deák Ferenc.

A napilapok hasábjain napról-napra találkozunk részletes híradásokkal, melyek az irországi helyzetről számolnak be. Hosszu évszázadok óta folyik a harc Anglia és Irorság között, mely harc nagy vonásában hasonló ahhoz a küzdelemhez, melyet a magyar nemzet vívott Ausztria ellen. A harctéren, a hivatalos Angliával, a brit kormányval, a Sinn Fein szervezettel áll szemben.

Kevesen tudják, hogy a Sinn Fein mozgalom megalapítója és legelső vezetője apostola, Arthur Griffith, a "haza bölcsét", Deák Ferencet tekintette politikai ideáljává és a Sinn Fein eredeti programja a Deák Ferenc-féle kiegyezés elméletét akarja megvalósítani. Arthur Griffith nyilatkozta bevaljára, hogy Magyarországról vette a mintát. Eredetileg nem akartak többet a forradalmároknál, mint hogy olyan helyzetbe kerüljenek Angliával, mint annak idején Magyarország volt Ausztriával.

A Sinn Fein programján kívül a parlamentet, külön felelős kormányt követelt és ennek ellenében hajlandó volt mindazokra az áldozatokra, amikkel Magyarország évtizedeken keresztül adózott Ausztriának.

Ma már azonban megváltozott a helyzet. Arthur Griffith mozgató lelke még mindig a Sinn Fein mozgalomnak, de nem az övé a vezérszerep. A "kiegyezés" helyett ma már önállóságot és függetlenséget követelnek az írek, akik meg is alapították már a köztársaságot és meg is választották annak elnökét: Eamon Valerát, aki jelenleg az Egyesült Államokban tartózkodik.

Sulyosan téved az, aki azt hiszi, hogy az angol kormány katonáinak erejével képes elnyomni az ir függetlenségi forradalmat. A Sinn Fein-erek a szós szoros értelmében államot alkotnak — államban és Irországot ők kormányozzák.

A Sinn Fein szervezete közvetlen kereskedelmi kapcsolatot létesített Amerikával. A Sinn Fein konzulokat, diplomáciai megbízottakat ott találhatjuk a világ minden részében és a Sinn Fein bíróságokhoz fordul ügyes-bajos dolgaiban az ir nép, mely egyszerűen nem veszi tudomásul a "királyi" bíróságok munkálkodását.

Az ir nemzet a szó szoros értelmében bojkottálta Angliát és ez a politikai bojkott — a harc vezetőinek véleménye szerint — néhány esztendőn belül tényleg kényszeríti az angol kormányt.

Tagadhatatlan tény, hogy a Sinn Fein mozgalom élén rendkívül értékes emberek állnak, akik máris irásai szolgálatakat tettek a népek. Irország néhány esztendővel ezelőtt még a legsötétebb nyomor tanyája volt és ma a gazdasági fellendülés jeleit láthatjuk minden téren.

Irországon nagyobb ma a jólét mint valaha volt és amár ez is nehezen értek meg az angolok, a legjobban azon csodálkoznak, hogyan lehetséges az, hogy az ir nemzet teljesen összeforrt, hogy ma már az egész nép egységesen lép fel és egységesen dolgozik. A Sinn Fein mozgalom elérte tetőpontját és előrelátható bizonyosság, hogy csak a legmesszebbben engedelmények akadályozhatják meg, hogy Irország végleg elszakadjon az anyarszágtól, vagy mint az írek mondják a "mostoha-anya országtól."

40 DOLLÁR
 kamatot fizetek egy évre minden négy dolláros takarékbetét után.
KISS EMIL
 BANKER
 133 Second Avenue, New York

A HIRSZOLGÁLAT MEGBIZHATÓSÁGA

Volt idő, amikor az emberek csakugyan hitték a nyomtatott betű szentségében. Ertehető képzettársítás útján, a legtöbb esetben öntudatlanul, a nyomtatott betűt realitációba hozták a biblia betűinek varázásával. Amióta azonban a nyomtatott betű, a sajtó útján, tuatportéka lett, a varázsa is szűnőfélben van s emberek, akikben még a ravaszág árnyéka sincs meg, gyakran kritikával, bizalmatlansággal fogadják például az újsághíreket.

A kritika és bizalmatlanság sok tekintetben indokolt. A legtöbb újság vagy valamelyik pártnak vagy kasztjának az érdekeit szolgálja s az irányta természetesen befolyásolja a híryanag karakterét. A hírek alkalmanként kell az újság irányához s ez sokszor ellentmond a szűzperentes igazságnak. A publikum nem tudja ellenőrizni a hírek forrását, az öntudatosan elferdített hírek céljait s csak akkor eszmél arra rá, hogy nem szabad késpzépnek venni minden hirt, amikor észreveszi benne az ellentmondásokat.

Az amerikai lapokban, a melyek gyorsabban, nagyobb apparátussal s a híryanag fontosságának nagyobb kiemelésével készülnek, mint az európai újságok, vajmi gyakran egymásnak ellentmondó hírek jelennek meg. Johtt hétfőn még szabad dicsérni, mert a kijelentései összeegyeztethető a lap álláspontjával s a róla szóló hirt alaposan felvezesztve le lehet közzölni. Ugyanezt a Joht el kell hallgatni vagy ki kell végezni kedden, mert a kijelentései ninesenek összhangban azokkal az érdekekkel, amelyeket a lap szolgál. Az a publikum, amely hétfőn olvasta a lapot, el van ragadtatva Johtól. Viszont az a publikum, amely kedden olvasta a lapot, vagy egyáltalában nem tud róla, vagy pedig rossz véleménynyel viseltetik iránta. De van olyan publikum is, amely hétfőn és kedden olvassa a lapot, észreveszi az ellentmondást s

a bizalma a lappal szemben, főként ha van kritikai készsége, legalább is megrendül.

Ujabbban Amerikában a sajtó purifikálása, a hírszolgálat megbizhatóságának megteremtése érdekében többen szót emeltek. Upton Sinclair, a kiváló amerikai író "The Brass Check" című szenzációs könyvében leleplezi, a sajtó személyét és működését érintő hírekek kapcsolatban, a nagy amerikai napilapok ugynevezett szellemi gépezetét. Neveket, eseteket sorol fel annak az igazolására, hogy a híryanag karakterét érdekek gyurják, formálják, nem pedig az igazságra és valóra alapozott szempont. A "New Republic" című folyóirat pedig legutóbbi számában negyvenkét oldalas mellékletben foglalkozik a "New York Times"-nek a szoviet Oroszországra vonatkozó híreivel s megállapítja, hogy ezek a hírek és a tények legtrikább esetben haladnak párhuzamosan egymással.

Az igazságnak teljesen megfelelő híreket természetesen nehéz közzölni, egyszerűen technikai okoknál fogva. A riporter akármennyire kész is arra, hogy tárgyilagos legyen, a subjectív véleményét a sorok között teljesen nem tudja megtagadni. Azonban magának az újságróknak a nívója érdekében az újságróknak együttesen arra kellene törekedniök, hogy a mennyire emberileg lehetséges, legalább is az abszolút ténnyt megközelítő hírekkel lássák el a lapjukat. A legtöbb újságró szereti is annyira a hivatását, hogy ezt az álláspontot vallja. Hogy azonban ezt az álláspontját becsületesen keresztülvihesse, szüksége van a lapkiadóknak kooperálására. Ha a legtöbb lapkiadó is annyira értékelni fogja azt az erkölcsi erőt, azt a nevelő és informáló varázst, amelyet az újság képvisel, mint az újságróknak maguk, akkor a publikum megbizhatóbb tartalmu lapot fog kapni.

Charlie Chaplin a szocialista

Charlie Chaplin szocialista ideái épen annyira hozzájárultak ahoz, hogy a családi boldogság tönkretrejkék, mint azok az almapájak, a melyeket a filmjeiben az ellenfele arcához vágott minék következtében ennek az ellenfélnek a megjelenése ment tönkre.

Mrs. Charlie Chaplin, a Hotel Chatamban New Yorkban tegnap kijelentette, hogy Charlie ellen "mentális kegyetlenség" címen adta be Los Angelesben a válókeresetet. — Igazán nem mondanék semmi olyat — jelentette ki Mildred Harris — ami fájna Charlienek. Sajnos, minden, amit mondok: szóról szóra igaz. Azt hittem, mindenki tudja, hogy Charlie a szocializmus milyen mélyen érdekli. Radikális barátait odahozta a házukba. En ezt nem akartam. Nem akartam velük együtt ebédelni.

Charlie szocializmusával főleg az volt a baj, hogy akart prédikálni, tölem pedig elvárta, hogy pragmatikusan igazoljam az ő álláspontját. Nagyon sokszor tartott nekem előadást arról, milyen komiszás az fényűzési cikkekre kidobni a pénzt. Ezért nem engedte meg, hogy nekem is legyen autómobilom. Ellenben ő ugyanakkor egy hatalmas touring carral járt. En kénytelen voltam taxin járni. Aztán haragudott, hogy nagy a számla.

Mult télen, amikor a baby született s a kórházban voltam megfigerte, hogy vesz nekem kocsit. Az volt az egyetlen idő, hogy nagyon jó, nagyon gyöngéd volt hozzám. De, mikor hazamentem, akkor ez a hangulat már elmúlt és nekem meg kellett ebédelnem egy becsesért, second hand kocsival.

Nem sokat törődött vele, hogy vannak-e szép holmim, vagy általában jól érzem-e magamat? Igaz, hogy ő saját magára se adott sokat. Nekem kellett harisnyát kádni venni a számára, mert máskülönbön juukas harisnyában járt volna. Az elve az volt, hogy nekem csak két ruhám és egy kabátom legyen.

Azt is mondta, hogy karácsonyfára semmi szükség sincs. Mult karácsonykor nem is akart fát állítani. En mégis állítottam. Vendégeim voltak. Mindenkitől kaptam ajándékot, csak ötle nem. Boldogtalan voltam. Másnap egész nap sírtam. Ő kapott valakitől egy aranycigarettatárcát, amelyre a monogramja gyémánttal volt kiverve. Ezt adta nekem. Mondtam neki, ha egy rózsát adott volna, egy rózsát, ami azt bizonyította volna, hogy észbe jöttam, boldog lettem volna. De így... — Hogy Chaplin a radikális organizációknak mennyi pénzt adott, nem tudom, de hogy sokat gondolkozott radikalizmusról, azt tudom. Egyebet se tett szegény, csak gondolkozott. Addig gondolkozott, addig gondolkozott, míg otthagytam.

MANNIX ÉRSEK UTJA.

Az ir barát ausztráliai érseknek az angol hatóságok nem engedik meg a partra szállást.

LONDON, aug. 9. — Hivatalos jelentés szerint az angol hatóságok Mannix ausztráliai érseknek, aki ir barát érzelmeivel nevezetes, nem engedték meg a partra szállást. Arról az angol hajóról, amelyen Angliába vette az útját az Egyesült Államokról, egy angol torpedóúzó leköszserítette Penzance közelében.

Egynehány héttel azelőtt Mannix érsek előadásokat tartott az Egyesült Államokban s ir barát érzelmeit egyáltalában nem titkolta. Annak idején Lloyd George azt a kijelentést tette, hogy az ausztráliai angliai útját meg fogja akadályozni. Ennek ellenére az érsek mégis Angliába vette az útját. Érdekessé "fejeményekkel le lehet számolni az ausztráliai érsek angliai útjával kapcsolatban.

SZAPORODIK A VAKOK SZÁMA.

LOS ANGELES, aug. 9. — Dr. Charles Sheard, ismert amerikai orvos és író az itteni orvoskongresszuson előadást tartott a különböző szembetegségekről s az előadásában kiterjeszkedett az amerikai gyermekek szemhájaira is.

HAJÓJEGYEK

nálunk minden létező vonalra eredeti áron kaphatók.

Podgyászát

a rendeltetési helyig teljes értékben biztosítjuk.

Utlevelét

és a szükséges konzuli láttamozásokat legrövidebb idő alatt megszerezük.

Ha rokonait

ki akarja hozatni, a belegegyező nyilatkozatot kiállítjuk, hitelesítjük és a beutazási engedélyt megszerezük.

Biztosan és kényelmesen

utazhat, ha a szeptember 1-én induló PROVIDENCE

háromkéményes, teljesen új gyorshajóra nálunk váltja meg jegyét.

Utasainkat

Mazsary József New York állami közjegyző kíséri haza és törvény, valamint nyelvismerete biztosíték, hogy utasaink semmiféle zaklatásnak nem lesznek kitéve.

Segitsen

rokonain és ha gyorsan akar rajtuk segíteni, küldje pénzét általunk. Mi nem közvetítőkkel, hanem közvetlenül fizetjük ki a pénzt, ami a kifizetést nemcsak gyorsítja, de olcsóbbítja a pénzküldést. Ezért pénzküldési áraink a legolcsóbbak és a küldött pénzt a legrövidebb idő alatt törvényes forgalmi pénzben levonás nélkül kifizetjük.

Hazai bankok

és takarékpénztárakba szánt betétjét elhelyezük és a betéti könyvet kihozzuk.

Felvilágosításért írjon e címre:

NEMETH ÁLLAMI BANK
 NEMETH JÁNOS, elnök.
 FŐÜZLET: 10 E. 22nd STREET a Bankpalotában
 FÍKÜZLET: 1597 SECOND AVE. corner 83rd St.
 NEW YORK CITY

Az előadásában statisztikai adatokkal megállapította, hogy hét millió amerikai gyermek röglálató. A szülőknek s az iskoláknak arra kellene törekedniök, hogy a gyermekek szemét nagyobb figyelemben részesítsék.

Az Egyesült Államokban — mondta a szemszakértő orvos — az elmúlt esztendőben rohamosan szaporodott a vakok száma.

Minden házában tartásuk kértél a BIZONFFY MAGYAR-ANGOL ÉS ANGOL-MAGYAR SZÓTÁRT vagyis TOLMÁCSKÖNYVET. A két kötetet fűzve \$2.50-ért küldi a Szabadság bérmentve. Siessen a rendelés.

Budapest
 Minden fűzve...
VON POLENZ & CO.
 442 Fourth Ave. — PITTSBURGH, PA.

REPUBLIK VÉLEM COX BESZ

Harding szenátor lapja részletezik Cox vez.

MARION, Ohio szenátor elnökségbe lépését legalábbis deklarációt kellett közzétenni a körökben, mint a részletesen foglalkozott a tervével s a tervével a természetesen szenátor lapján "Marion Star" — hangzóknak lap vezéreltében a republikánusok a támadásokkal.

Ha demokrácia bele meginzt az elnöki székbe, az elnöki székbe nevezett lap — a következménye. Az elnöki székbe nevezett lap — a következménye. Az elnöki székbe nevezett lap — a következménye.

Először az elnöki székbe nevezett lap — a következménye. Az elnöki székbe nevezett lap — a következménye. Az elnöki székbe nevezett lap — a következménye.

Az elnöki székbe nevezett lap — a következménye. Az elnöki székbe nevezett lap — a következménye. Az elnöki székbe nevezett lap — a következménye.

MEGOLTE...
 PÉKING, 11. városban óriási megdöbbenést okozott a mes gyilkosság a South Pekinben Hotel, amelynek Max Freese volt ismerősei azt hitték, hogy gyilkos a bűnös. Tegnapban, miközben a asszony hentes k férje nyakát, az szívébe döfte a k

MAGYAR ROMÁN CSEH ÉS JUGOSZLAV TERÜLET TELJES ÉS TÖKELETE FELELŐSÉ
 küldünk a ALLAMI ELL

Magyar A Bank
 DE VI 2105 FIRST NEW YO

REPUBLICÁNUKOK VÉLEMÉNYE COX BESZÉDÉRŐL

Harding szenátor marioni lapja részletesen foglalkozik Cox kijelentésével.

MARION, O., aug. 9. — Cox demokrata elnökjelölt Daytoni beszéde legalább is akkora gerjedelmű volt, mint republikánus körökben, mint demokrata körökben. A beszéde, amelyben részletesen foglalkozik a terveivel s a tervei megvalósításával természetesen Harding szenátor lapjában, a "Marion Star"-ban kellett először életre keltenie. A nevezett lap vezércikkben foglalkozott a demokrata elnökjelölt beszédevel s természetesen elsősorban a republikánusok ellen irányuló támadásokat utasítja vissza.

Ha demokrata elnök kerül bele megint az Egyesült Államok elnöki székébe — írja a nevezett lap — ennek mi lesz a következménye? Egyeduralom. Azt fogja jelenteni, hogy még esztendővel meghosszabbodott az autokratikus uralom az Egyesült Államokban, amelyet Wilson elnök teremtett meg. Az elmult hét esztendő autokratikus uralmába már befáradhatott a nemzet.

Az a beszéd, amelyet Cox kormányzó az elnökjelöltség elfogadásának alkalmával mondott, korántsem árulja el azokat a nagy kvalitásokat, amelyekkel a barátai és hívei szeretik felruházni. Aki a beszédet figyelemmel olvassa — mondja a Marion Star vezércikkje — az sem inspiráló mozzanatokkal, sem pedig meggyőző érveket nem találhat benne. Legnagyobb hibája általában az a hang, amelyet Cox kormányzó a beszéde elmondásában s a gondolatmenete felépítésében használt. Egyáltalában nem méltó egy olyan emberhez, aki arra pályázik, hogy az Egyesült Államok elnöke legyen.

A Marion Star azzal is vádolja Cox demokrata elnökjelöltet, hogy humor iránt egyáltalában nincsen érzéke. Mert ha volna — írja a nevezett lap — akkor a kijelentésén ő maga nevetett volna a legjobban. Például nem mondotta volna azt, hogy a demokrata párt a progresszív elveket képviseli.

A cikket a lap azzal fejezi be, hogy Cox csak mondjon továbbra is ilyen beszédeket s akkor egészen bizonyos, hogy nem kerül bele az Egyesült Államok elnöki székébe.

Harding szenátor, a republikánusok elnökjelöltsége a riválisa beszédeivel kapcsolatban eddig nem nyilatkozott személyesen.

MEGOLTE A FÉRJÉT

PEKING, III. aug. 8. — A városban óriási feltűnést és megdöbbenést váltott ki egy rémes gyilkosság és öngyilkosság. South Pekinben van a Hunter Hotel, amelynek a managerje Max Freese volt. A barátai és ismerősei azt hitték, hogy Freese boldog házasságot kötött. A feleségéről tudták, hogy féltékeny természetű, de azt még sem hitték, hogy gyilkosságra is képes legyen a féltékenysége következtében. Tegnap a hajnali órákban, miközben a férje aludt, az asszony hentes késsel elvágta a férje nyakát, azután pedig a szívébe döfte a kést s elvérzett.

MAGYAR ROMÁN CSEH ÉS JUGOSZLÁV

területre TELJES ÉS TÖKÉLETES FELELŐSÉGGEL

küldünk pénzt.

ÁLLAMI ELLENŐRZÉS

Magyar Amerikai Bankház

DE VITA

2105 FIRST AVENUE, NEW YORK.

POLENZ & CO.

442 Fourth Ave. PITTSBURGH, PA.

WILL HAYS LÁTOGATÁSA MARIONBAN

Fontos tanácskozások a republikánus párt elnökjelöltjének marioni otthonában.

Harding távirata Tennesseebe.

MARION, O., aug. 9. — Harding szenátor, a republikánus párt elnökjelöltje arra törekszik, hogy ezt a hetet nyugodtan és zavartalanul töltsse el marioni otthonában. Az a körülmény, hogy Cox beszéde, amelyet Daytonban mondott, érthető érdeklődést keltett nemcsak demokrata, hanem republikánus körökben is, egyáltalában nem hatott zavarólag a republikánus elnökjelöltre s nem bírta őt arra, hogy Cox kijelentésével foglalkozzék.

A szenátor a "nyugodt" hét alatt azonban mégsem felejtje el a nagy őszi kampányt s elmondandó beszédeit fogalmazza.

Will Hays, a republikánus párt "national chairman"-ja a hét folyamán meg fogja látogatni Harding szenátort s az elnökválasztási kampánnyal kapcsolatban fog vele hosszabb tárgyalásokat folytatni.

Harding egyelőre nem hajlandó Cox demokrata jelölt Daytonban elhangzott kijelentésével foglalkozni. A republikánus főhadiszállásról azonban egy "hivatalos" jellegű híreket ki, amely Cox beszédeiről megállapítja, hogy "tele van hibákkal és félreértésekre alkalmas adó kijelentésekkel."

A "hivatalos" közlemény azáltal vádolja a demokrata párt elnökjelöltjét, hogy tudatosan elferdített tényállásokat s hogy a republikánusok aklalom adták az állításait majd megfelelő módon meg fogják cáfolni. "Az amerikai közvéleménynek tisztában kell lennie a két jelölt közötti lényeges különbségekkel", mondja ez a republikánus közlemény.

Harding szenátor táviratot intézett Tennessee állam republikánusaihoz, az elnökválasztással kapcsolatban.

A denveri sztrájk.

A villamosársaság kijelentése szerint a rendes villamosforgalom rövidesen megindul.

DENVER, Col., aug. 9. — A sztrájkolók megbízottjai s a villamosársaság tisztviselői kijelentése szerint Denverben a rendes villamosforgalom rövidesen meg fog indulni.

A villamosársaság megbízottjai azt a kijelentést is tették, hogy a társaság nem fogja az uniót elismerni s csak egyénenként veszi vissza a szolgáltatást a sztrájkoló alkalmazottaktól.

A reggeli órákban a sztrájkolók arra az álláspontra helyezkedtek, hogy ilyen feltételek mellett nem hajlandók visszamenni. Közben azonban megrendölték magukat s arra a véleményre jutottak, hogy a villamosársasággal mégis fognak tudni megévezni.

Sztrájkörök vezették a villamosokat a mai nap folyamán szövetségi csapatok ellenőrzése mellett, de a közönség nem igen használta a villamosokat. Inkább gyalog men, vagy pedig használta a jítványt.

Leonard Wood tábornok a nap folyamán fog megérkezni Denverbe.

Vörösek letartóztatása.

A kommunista munkáspárt három tagját egy pikniken tartóztatták le.

CHICAGO, aug. 9. — Az egyik pikniket tegnap itt a rendőrök és detektívek közbelepték zavarta meg, akik a kommunista munkáspárt állítólagos három tagját letartóztatták a piknikezők sorai között.

A letartóztatottak állítólag forradalmi kijelentéseket tettek és ezért a hatóságok a szövetségi bíróságnak fogják átadni őket. A rendőrség szerint a három letartóztatott egy ezer emberből álló kommunista csoportnak vezetője volt, amely csoportnak a tagjai mindenféle izogató kijelentéseket tettek.

A három embernél aláírási ivatek találtak, amelyekben száz dollár volt aláírva a kommunista munkáspárt céljaira. A letartóztatás után a piknik résztvevői azonnal kétezer dollárt írtak alá a letartóztatottak védelmi alapjára, majd nyugodtan szerté oszlottak.

MIÉRT SZÉPEK A SZÉPEK?

Mert ápolják arcukat a valódi Vörös Kereszt LILIAM CSOKORRAL

Mindenki szép lehet ha a Lilliom Csokorral ápolja arcát, bőrét, mely a bőrhibákat, szepilket, pattanásokat eltünteti s szép fiatalos, fehér, bárosnyoma arcot ad. A Vörös Kereszt

LILIAM CSOKOR

négy szorból, Lilliom Krém, Szappanból, Puderből s Lilliom Tejből áll s az egész ára két dollár s 10 cent. Postán küldjük bárholva. Küldje be a pénzt s címre s használati utasítással megkapja.

VÖRÖS KERESZT PATIKA
8901 Buckeye Road,
Cleveland, Ohio

KONZERVÁLT HUS-ELADÁS

A Hadügyminisztérium a múlt héten megkezdte annak az óriási tömeg konzervált húsának az eladását, melyet a háború alatt, felraktározott, Dacára annak, hogy az élelmi szerek ára az utóbbi hét év alatt közel háromszáz százalékkal emelkedett, a Hadügyminisztérium még a háború előtti árnál is olcsóbban bocsátja a konzervált húst áruba.

A Hadügyminisztérium, hogy segítsen a megélhetést elősegítő tenni, sok millió dollár értékű konzervált füstölt és sült húst, konzervált szalonnát bocsát az amerikai közönség rendelkezésére, a nagyban és kis mennyiségben is. Az árak mélyen alatta lesznek a rendes kereskedelmi áraknál.

Az eladást kiterjesztik az Egyesült Államok minden részére. A húst kizárólag házi fogyasztásra ajánlják fel.

Ez a nagy tömeg konzervált hús az ország különböző részeiben van elraktározva, úgy hogy hamar lehet belőle bárholva szállítani. Minden kereskedőnek, a legnagyobból a legkisebbig, alkalma van belőle vásárolni a rendes piaci árnál olcsóbban.

Ez a konzervált hús a legjobban, amit csak az amerikai húsosmagbolt vállalatok elő tudtak állítani. Minősége legelősből, hogy a naponta ezrével beérkező rendeléseknek eleget tudjanak tenni.

A következő katonai raktáraknál fogadnak el konzervált hús rendeléseket: Army Supply Base, Boston, Mass. 461 Eight Ave, New York City, 1819 West Thirty-Ninth Street, Chicago, San Antonio, Tex., San Francisco, Cal. és Transportation Building, Atlanta, Ga. Bövebb felvilágosításért erre a címre írni: Chief, Surplus Property Division, Munitions Building, Washington, D. C.

COLGATE'S TALCUM POWDER

Husító kényelem vakáció idejére.

A napégés elleni védekezés-re használja bőven Colgate's Talcumot.

Fürdés után csillapítólag hat a bőre. Azután használja Colgate's Talcumot meleg időben frissítő kényelem céljából.

Megszünteti az izzadást — öltözködést könnyebbé és kényelmesebbé teszi — a hevültséget csillapítja.

Ha szabadságra megy, ne felejtse magával vinni egy doboz Colgate's Talcumot.

Kérjen Colgate's Talcumot megszokott üzletében.

HAZAI ÜGYEK PONTOS ELINTÉZÉSE

JÓ HAJÓRA JÓ JEGYET kaphat, ha idejében ir Kiss Emil bankárnak.

INDULÁSOK:

HAMBURGBA	augusztus 10
HAVREBA	augusztus 6
TRIESTBE	augusztus 7
HAMBURGBA	augusztus 17
TRIESTBE	augusztus 28

A kiszolgálásért, az utazási iratok megszerzéséért egy centet se számít.

KISS EMIL BANKAR

133 Second Avenue, New York, N. Y.

HALÁLOS SZERENCSETLENSÉG

VERMILION, O., aug. 9. — A Nickel Plate vasút itteni szivattyutelepen tegnap végzetes szerencsetelenség érte a 38 esztendő Mrs. John Nicholast. A szivattyú egyik keréke elkapta a szerencsétlen asszony haját és a fejbőrét teljesen leszakította. A szerény asszony a loraini kórházban hamarosan kiszabadult.

Mrs. Nicholas a beteg férje helyett dolgozott a szivattyutelepen. A férjnek feltűnt az asszony hosszas távolléte, mire keresésére indult és ott találta a gép mellett haldoklóva.

A következők az Egyesült Államok a Nemzetek Ligájához csatlakoztak.

A kormányzó igen élesen nyilatkozott ellene a Lodge szenátor fenntartásainak, amelyek alkalmasak lennének arra, hogy az Egyesült Államok egyes kötelezettségei alól kibújhassék és ezáltal is fenntartásokat hajlandó elfogadni, amelyek a kötelezettségeket világosabban körvonalazzák.

Cox beszéde után most már nyilvánvaló az, hogy a választási harc során igen sok szó fog még esni a liga alkotmányának tizedik paragrafusáról, amely tudvalevően azt követeli meg, hogy a liga tagjai az európai országok jelenlegi területi sérthetlenségét garantálják.

Követelte azt, hogy az Egyesült Államok a Nemzetek Ligájához csatlakozzék.

A kormányzó igen élesen nyilatkozott ellene a Lodge szenátor fenntartásainak, amelyek alkalmasak lennének arra, hogy az Egyesült Államok egyes kötelezettségei alól kibújhassék és ezáltal is fenntartásokat hajlandó elfogadni, amelyek a kötelezettségeket világosabban körvonalazzák.

Cox beszéde után most már nyilvánvaló az, hogy a választási harc során igen sok szó fog még esni a liga alkotmányának tizedik paragrafusáról, amely tudvalevően azt követeli meg, hogy a liga tagjai az európai országok jelenlegi területi sérthetlenségét garantálják.

A konferencia végén, ami este 8 órakor történt, Millerand előterjesztette azt a felhívást, amit ebben a tárgyban szétküldeni kívánna.

Ennek a lényege egy Németországnak szóló figyelmeztetés, hogy ha bármi kísérlet is tesz a bolshevikkel való együttműködésre, a szövetségesek egy hadserege azonnal meg fogja szállani a Ruhr vidéket s más német területeket.

Ezről a tervezetről Lloyd George még nem mondott véleményt.

Ennek a lényege egy Németországnak szóló figyelmeztetés, hogy ha bármi kísérlet is tesz a bolshevikkel való együttműködésre, a szövetségesek egy hadserege azonnal meg fogja szállani a Ruhr vidéket s más német területeket.

Ezről a tervezetről Lloyd George még nem mondott véleményt.

Ennek a lényege egy Németországnak szóló figyelmeztetés, hogy ha bármi kísérlet is tesz a bolshevikkel való együttműködésre, a szövetségesek egy hadserege azonnal meg fogja szállani a Ruhr vidéket s más német területeket.

Ezről a tervezetről Lloyd George még nem mondott véleményt.

Ennek a lényege egy Németországnak szóló figyelmeztetés, hogy ha bármi kísérlet is tesz a bolshevikkel való együttműködésre, a szövetségesek egy hadserege azonnal meg fogja szállani a Ruhr vidéket s más német területeket.

Ezről a tervezetről Lloyd George még nem mondott véleményt.

Ennek a lényege egy Németországnak szóló figyelmeztetés, hogy ha bármi kísérlet is tesz a bolshevikkel való együttműködésre, a szövetségesek egy hadserege azonnal meg fogja szállani a Ruhr vidéket s más német területeket.

A DOLLÁR

amint Európába érkezik, megnövekedik értékében. Egyetlen dollárt tízesekkel, sőt százasokkal mérnek európai pénzekben.

A KORONA

egyelőre még alacsony és hatalmas összegeket küldhet hozzátartozóinak vagy helyezhet el budapesti bankban aránylag kevés dollárral, ha a dollárokat az óhazai pontos címmel ide küldi:

KISS EMIL

BANKAR
133 Second Avenue, New York, N. Y.

DOLLÁR BETÉT

4% KAMAT

KISS EMIL BANKAR
133 Second Avenue, New York, N. Y.

Állami felügyelet alatt álló Bankomban KAMATRA

elhelyezett pénzt bármikor FELMONDÁS nélkül kifizetem. PÉNZKÜLDEMÉNYEK RŐL

A hazai sajtóterület alatti nyugtázzatok UTASIMAT saját megbízottaim várják a vonatokról New Yorkban.

HAJÓJEGYEK

Utlevéleket rövid idő alatt szerzek bármilyen.

CSALÁDOK

KIHOZATALÁHOZ szükséges OKIRATOKAT szakszerűen s jutányosan készítsek az.

JOHN NEMETH, JR.

BANKER
437 PENN AVENUE, PITTSBURGH, PA.
A Wabash állomástól egy fél blokkra. k c z

MINDENKIT ÉRDEKEL

Az a pár levél, melyeket az elmult héten kaptunk, mert mindegyikben az van írva, hogy talán a pipájáról is lemondana az illető, ha nem kaphatná többé a

NÉGYES DOHÁNYT

Igy írta Ön is, csak egyszer próbáld meg s hogy kedvet keltsünk minden dohányzóban a dohány iránt, TÖBB EZER DOLLÁRT érő ajándékot akarunk szétosztani, úgy azoknak, akik a dohányt a helyi boltosnál veszik mint akik azt tőlünk rendelik és pedig a következőképp: AKIK A DOHÁNYT HELYI BOLTOSNÁL VESZIK, a jövő két hónapban, vagyis augusztus és szeptemberben, minden 25-ik CSOMAGBAN a szokásos 4 szelvény mellett egy pipát, töltőtollat, kést vagy borotvát — s minden 100-ik csomagban egy aranyozott zseborát fognak találni.

AKIK A DOHÁNYT TÖLÖNK RENDELIK

10 CSOMAGON FELÜLI RENDELÉSHEZ egy töltőtollat, pipát, zsebkést vagy borotvát.
50 CSOMAGON RENDELÉSHEZ egy aranyozott zseborát.
100 CSOMAGON RENDELÉSHEZ pedig egy gyönyörű kiállítású ZENELŐ ÁLLVANY ÓRÁT, amely a legszebb dalokat játéssa.

Minden lehető hasznunkat el akarjuk a jövő két hónapban ajándékozni, csak hogy a dohányt mennél több ember ismerje. KÖVETELJE ÜZLETESETŐL, hogy tartsa a Négyes dohányt. Ára 500 mérföldig 26 cent, 500-tól 1000-ig 28 cent s azon felül 30 cent csomagként. Rendeléssel a pénz is beküldendő a következő címre:

JAKAB ÉS TÁRSA

423 EAST 5TH STREET, New York City.

U. I. Szeptemberben mindenki, aki szelvényt küld be, külön ajándékot fog kapni. Irjon felvilágosításért. k c z

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

A SZIBÉRIAI MAGYAR HADIFOGLYOKÉRT.

A Szabadegyház befolyt adományok folytatásául — huszonhatodik — kimutatása:

László István, László Istvánné és Juhász István gyűjtése. \$ 40.98

Greensburg, Pa. László István és Juhász István gyűjtése \$ 40.98. Az adakozók névsora: \$2.00: Szurovi István és családja, Megléz János és családja \$1: László István, Juhász István, Kondik Vilmos, Mitrik József, Radocsai Péter, Pecsok György, Mrs. H. Friedlander, Wolf Dániel, Miller Samuel, Ziff Mária, Vagman E. S. Mihály, Barics And. Szendrői Iván, öv. Latier Istvánné, Kemény János, Borbás Pál, Krisko János, Bonczik Julianna, Allman Károly, Kucinic Andy, Kucinic György, Medel György, — 50c: Mrs. Sheenovich M., Mrs. Geo. Braun, Mrs. S. Friedlander, Mrs. Robert Jackson, Mrs. Ch. Golberg, Mrs. Noah Elzen, Zebinski Andras, Banek Julianna, Papcup György, Duneze Fülöp, Mr. Pomaranc, Kibar Andras, Hornyok István, Opatylenik Gy. Izik Dajbel, Gobics Márton, Juric János, Simics Javizo. 25c: Kaminszki János, Pappo M. Krosinák S., Curtis Atcheson, Buhovski M., Saden M., Dienezza G., Szolcsenka J., Sylvester J., Marincics Anna, Mrs. N. Miller, Mrs. L. Garland, Kalada J. Nodardi M. 30c: Gajdos Márton 20c: László Pistuka, Marino Argvalo, Dobis Andy, Holbika H. 15c: László Béla, Mrs. Kasper. 12c: Mrs. Leyzik. 10c: Mrs. Corman, Fray, Lersman, Purics F., Ojzo F. Cash 25c.

Gál József (Erdőbény), Geier László (Debreceen), Gerő Gusztáv (Budapest), Goldmann Sándor (Eger), Grünwald Adolf (Dunaszerdahely), Hetényi Jenő (Budapest), Hudák Döme (Kula), Jánosdeák István (Batka), Kalix Julius (Igló), Kazimir István (Nyiregyháza), Kleiszner Imre (Alag), König Leo (Budapest), König Miksa (Dunaújváros), Köhn Pál (Jánosháza), Kovács Sándor (Verespatak), Laszlo Géza (Eger), Láigeti János (Igló), Lorenz Pál (Temesvár), Miesner Sándor (Nyitra), Novák Zsikmond (Halmi Ugoesam), Nagy József (Gyöngyös), Nemesy Sándor (Budapest), Patáki János (Miskolc), Pejov János (Ó-Besenő), Petroczy István (Nagykanizsa), Petykó Gyula (Újpest), Reitenbach Ferenc (Perlasz), Roszival Lajos (Budapest), Sipos Gábor (Olaszliszka), Szűcs János (Gyöngyös), Trugly Ferenc (Rákospalota), Vogel Márton (Arad), Weisz Manó (Budapest), Wieland Pál (Soroksár), Weisz Károly (Győrmege Uj-Malomok).

Akik e végre megszabadult magyar vitézeinket a szeretet adományaival óhajják üdvözölni Amerika földjén, szíveskednének esomag vagy segély-adományaitak nevek kitüntetésével, vagy általában a Yomei Maru hajó magyar katonamunkásai számára jelzéssel a The American Red Cross New York City címére lehetőleg augusztus 25-ig elküldeni "For the Hungarian Crew of 'Yomei Maru'" felirással.

TEMLOMSZENTELÉS WINDBEREN.

Augusztus 15-én szentek fel az új katolikus templomát. — Az amerikai magyar kultúrának újabb erőssége egyike a legsebb magyar templomoknak Amerikában. — Építési költsége 75,000 dollár.

Windber, Pa. — A magyarok Nagyszombatján, augusztus 15-én szentek fel J. J. McCort atótoni püspök Windber bányaváros magyar katolikus Szűz Mária templomát, fényes Major Dezső farrelli plebános mondja.

A felszentelésen részt vevőnek az összes windberiegy-letek, a Verhovay Segélyegylet scalp levelei, seaniori, portagei és hooversvillei osztályai.

A windberiegy-letek ma-gyarság új temploma méltóan sorakozik az amerikai magyar templomok legzebbjei közt. Hetvenöt ezer dollár költséggel emelték azt az Urnak díszes-gere, de a gondos építkezésre vall az, hogy szépsége, műpírá-szeti értéke, és az elsőrendű építési anyag lényegesen na-gyobb értéket kölcsönöz az amerikai magyar kultúra e legújabb erősségének.

Az új templom 10 láb magas-basementje természetű, erre épült a templom 18 láb magasságú kőütánuat téglafalazata, s homlokzatán kareus s száz láb magas torony emelkedik a ma-gasba.

A templom frontja és bejára-ta meglepően szép műalkotás, s a főbejárat ajtaja felett elhe-lyezett Mária szobor a szob-rászművészet valóságos remeke. Az oldalablakok mindegyike egy-egy szentnek képét ábrá-zolja.

A templom belsejében min-denekelőtt a fölöttart ragadja meg a látogatót művészi farag-ványaival, nagyrékű szobrai-val, kétoldali anyagokkal dí-szítve. S teljes harmóniában van ezzel a templom egész be-rendezése, a kényelmes és szilárd templomi padok. A ha-talmas orgona stb.

Két 1500 és 1000 fontos ha-ngyarság hívja a bányavidék ma-gyarságát új templomába, hir-deti messze földre a windberiegy-letek magyarságát és áldo-zatkésztségét.

A szentelési ünnepély után a banket lesz a Second Pres-by-terian church dining roomjában 250 személy részére. Egy teríték ára két dollár. A ban-keket az egyház buzgó asszo-nyai és leányai rendezik és ök-vezérik a főzést és kiszolgálást is.

A banket végzetével rendki-vüli nagy szabású piknik lesz a phillipsi játszótérén levő tánc-pavilonban, mely mulat-ság egész másnap reggelig fog tartani.

Kellemes utazás az óhazába

A legtöbb amerikai magyar ismeri GAÁL GÁSPÁR TIHAMÉR urat, ki számos éven keresztül képviselte a Magyar Bevándorlási Segélyegyletet Ellis Islandon (Kessel Gárda), az Egyesült Államok kapujánál, ahol minden honfitársunk keresztül jött mel-lőt látát betehette volna Amerikába.

Lelkiismeretesen, buzgóan teljesítette ott kö-telességét és sok magyar neki köszönheti, hogy szerencsésen átesett a szigorú vizsgálaton, mely a partraszállást megelőzte.

Gaal Gáspár Tihamér ur szeptember elején Európába utazik, hogy a közismert és közhel-vettségnek örvendő ZÁRÓ C. HENRY BAN-KART Magyarországon képviselje és Budape-sten egy fiókrodát alapítson.

Azon honfitársaink, akiknek szándékában van hazatérni s a kik örömteljes, háborítatlan utazásban akarnak résztvenni, emlékezzé-nek arra, hogy kijövetelük alkalmával Gaál Gázi milyen barátságosan fogadta őket az új-világ kapujánál és ragadják meg az alkalmat, hogy az ő társaságában tegyék meg az utat az óhazába.

Gaal ur az ő hajóján utazó honfitársainak minden ügyes-bajos dolgát személyesen intézi el, utána néz, hogy máhájuk rendben, idejében kerüljön a hajóra, gondot visel az utazók családtagjaira, szóval gondoskodik, hogy minden vele utazó honfitárs egy kellemes, nyugodt ut emlékével érkezzen meg otthonába.

Ne várjon vele, küldje be előlegét még ma a közismert ZÁRÓ C. HENRY BAN-KARHOZ, hogy ő lefoglalhasson helyet az Ön részére arra a hajóra, melyivel Gaál Gázi teszi meg az utat Európába. Már idáig is nagy számban vannak előjegyzve, minél több lennünk, annál euróban üssük agyon az időt a tengeri uton.

Azon honfitársainktól, akik az Egyesült Államokat választották állandó lakóhe-lyül, Gaál ur szívesen visz hasza otthon élő szeretteinek üzenetet, pénzt, vagy bármilyen más megbízást elvállal. Azon honfitársaink, kik otthon, Magyarországon élő rokonaiat akarják kihozatni, forduljanak bizalommal hozzá. Ő minden tekintetben segítségülre lesz, hogy megkönnyítse nekik az Amerikába vezető utat.

IRJON AZONNAL E CIMRE:

ZÁRÓ C. HENRY, Bankár 39 Cooper Square, New York

László Istvánné gyűjtése \$ 11.00: László Istvánné, Radocsi Péterné. 50c: Kántor Pálné, Ludrovsky Mária. 25c: Harvan Veronika, Makoszyk sz. Pávily Mária, Slains Anna, Harvan Erzsé, a Jednota 277. főköja Női osztály \$2.

Mme Guarv, New York. \$ 10.00 Simon P. Gyula, Toledo, Ohio. \$ 5.00 Madala B., Cleveland, O. \$ 5.00 Horváth Imre, Caldwell, N. J. \$ 2.00 Lencsés István, Punnichy, Sask. Can. \$ 2.00 Nahaj József, Cuddy, Pa. \$ 2.00 Vanári Gergely, Proctor, Vt. \$ 1.00

Összesen: \$ 74.48 Előzőleg kimutatott ösz-szegek \$14,697.91

Az eddigi gyűjtés ered-ménye \$14,772.39

Az Egyesült Magyar Egy-letekhez elküldött ösz-szegek \$10,934.78

Ma-napon elküldtünk \$ 74.48 A Committee for Hunga-rian Sufferers, New York City címére elk-üldve \$ 2,633.28

Az Amerikai Magyar Svetszének elküld-ve \$ 1,129.85

Összesen \$14,772.39 vagyis a Szabadegyház befolyt ado-mányok teljes összege.

SZIBÉRIAI RABMAGYAROK AMERIKAI PARTOKON.

Az Amerikai Vörös Kereszt szolgálatában álló 'Yomei Ma-ru' gőzhajó utasaival szeren-csésen megekezett San Fran-cisco, ahonnan a Panama esz-tornán át New Yorkba utaznak tovább, ahova előreláthatólag augusztus végére érkeznek meg. Gábor Péter főhadnagy érte-síti a Szabadegyház, hogy a ha-jón 42 volt orosz hadifogoly magyar katoná nyert alkalmá-zást, s megküldte azok alábbi névsorát:

Antseherl Imre (Budapest), Berényi János (Eszék), Bittera Jenő (Budapest), Eppinder Károly (Nyiregyháza), Fehnderich Seilárd (Sepsiszentgyörgy), Földes Károly (Sombathely), Gábor Péter (Kézdivásárhely).

A legelősebb napi árfolyam szerint fizetjük ki az óhazába élő szeretteinek, a MOKRAY TESTVÉREK ál-lami felügyelet alatt álló PÉNZKÜLDŐK útján küldött összeget. Hajójegyeket minden kikötőbe és hajóra mindig kaphat. Hozzáértőket olcsón és bárholnan kihozatjuk az óhazából. MOKRAY TESTVÉREK 180 SECOND STREET PASSAIC, N. J. k e z

ALBERT FELETT. 3-5, este 6:30-7:30. Cleveland, O. NYITVA ESTE 1/2-9.

MEG EG YEGELYVEL

Használta a vi-r-git krémet, melynek hímevét a MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ

MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ

MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ

MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ

MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ

MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ

MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ

MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ

MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ

MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ

MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ

MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ

MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ

MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ MARGIT KRÉ- MEGYERŐSÍTŐ

EGYHÁZI HIREK.

HIREK A HOMESTEAD ÉS VID. REF. EGYHÁZ KÖRÉ-BÖL.

Keresztelés.

Castle Sharon, Pa. — Szép családdal áldotta meg a Gond-viselő Dobos József és neje, Riese Zempléni, illetőségű, it-teni házaspárt, kiknek boldog otthonán 9 élő gyermek teszi zajossá. A 6-ik fiú gyermekét mult szombaton keresztelte meg a házán Dr. Harsányi Sándor homesteadi és vid. ref. lelkész Béla névre. Keresztésnél Kör-möndy János és neje, Körmön-dy Julianna Pittockrók.

Lakolai vizsga. Homestead, Pa. — A ma-gyar iskolába beiratkozott nagy számu magyar gyermekek nyá-ri iskolájában a záró vizsgála-tok aug. 22-én délután 2 órá-tól kezdve lesznek megtartva. A vizsga befejezése után és annak öröme a szülők és kil-lően az egyház nőtagjai leg-Cream estély tartanak az iko-lai helyiségekben és a templom kertben. Az egyházi előljá-ráság ép most hozza rendbe a templom alatti 3 termet is, és ezek megnyitására is szolgál az estély. A gyülekezet most már három tágas helyiséggel rendelkezik a templom base-mentben. Az előljárási tagjai nagyon sokat fáradoztak, sze-retebből teljesített munkálato-kkal, a helyiségek rendbe hozása körül és ezzel tetemes kiadást takarítottak meg az egyháznak. Az ice cream estély este 6 óra-kor veszi kezdetét. A rendező bizottság gazdag szórakoztató és műveltető programot állít össze ez alkalomra.

Megégett leányka. Homestead, Pa. — Megren-dítő szerencsétlenség érte öv. Mihók Irénné, szül. Bitykos Erzsébet 3 éves kis leánykáját Erzsikét. A leányka éppen ak-kor ment be a konyhába, a mikor édesanyja a földre le-tette a kályháról a forró vizet.

MEGUJHIT, ERŐSÍT, ÜDÍT, FELFRISÍTT, EGYSZÓVAL EGÉSSZSÉGET VÉD A PARTOGLORY VILAGOT HODÍTÓ IDEGERŐSÍTŐ, VÉRKÉPZŐ, IZOMFEJLESZTŐ. ÉS CSONTSZILARDÍTÓ KIVONAT. ÖT ÜVEG-ÁRA CSAK 5 DOLLAR, EGY ÜVEG-ÁRA 1 DOLLAR 25 CENT. KAPHATÓ: EZEN CÍM ALATT: PARTOS PATIKA, 160 SECOND AVE., NEW YORK, N. Y.

telt nagy edényt. A kis leányka anyjához beszélgetve oly sze-rencsétlenül hátrált, hogy a forró vízzel telt vederbe esett. Testének csaknem fele össze-égett, s bár édesanyja rohant vele karjain a kórházba és ott mindent el is követek megmen-tésére, nem volt megtartható az életnek. A tragikus eset nagy részvétet keltett nemcsak a magyarok, de az angolok kö-reben is. A kis leányka temeté-sre nagy részvét mellett ment végbe a református templom-ból.

Westinghouse Union Battery Company (és Union Switch és Signal Company) SWISSVALE, PA.

PIKNIK. A Martins Ferry Magyar Réz-banda és a Glens Runi Magyar Vonzószékének fényes pikniket rendeznek augusztus hó 16-án, a Glens Runi nyári terepmentben, melyre tisztelettel meghívunk mindenkit. Kezdeté délelőtt 10 órakor, vége: kinek mikor tetszik. Belépési díj férfiaknak 50 cent, nőknek 25 cent. 178, 84, 85-90

WESTINGHOUSE UNION BATTERY COMPANY (és Union Switch és Signal Company) SWISSVALE, PA.

LEVÉL A SZOLÓHAZABÓL. Kiss Jánosnak Cleveland, O. Feladó: Kiss Károly Marosvá-sárhely.

ORVOSI CINYALTÓZÁS CHICAGOBAN. Dr. Löwinger Ernő, clevelandi magyar orvos rendelő irodáját 1537 Grand Ave. alá helyezte és ahol d. 11-101 d. u. nap d. e. 11-101 óráig található. Vauclou Monroe 133.

AKRONI MAGYAR ORVOS Dr. Lowen Armin magyar orvos és sebész az összes orvosi tudományok tudora. Címre: 34 So. Main Str., Akron, Ohio. Telefon: O. S. 4060. Bell Main 780. Lakása: 733 Grant St. Telephone: O. S. 2907. Bell-phone, Main 780.

LLOYD SABAUDO 3 State St., New York. Legelősebbi indulás New Yorkból dupla csavaru hajó S. S. PESARO Szeptember 1-én. Direkt jegyek kiállíthatnak Magyarországon minden nagyobb városban. Harmadosztályú utazók bort ingyen kapnak.

Egyháztanács gyűlés. Aug. 1-én rendez havi prez-biteri gyűlést volt tartva a ho-

mosteadi ref. egyház kebelében amely gyűlésen a felmerült fo-lyó ügyek nyertek elintézését. A gyűlés örömmel vette tudó-másul az évenegedi gyűjtés si-kerét, mely szerint 217 dollár folyt be gyűjtések útján. Az egyházi előljárással az uton is kéri a gyülekezet összes tag-jait, hogy a megszábot egyház tagsági tiz dollár évi járulékat az év folyamán akár egyszerre, akár részletekben befizessék, továbbá az egyházalapítványi 25 dolláros illeték elvállalására. Idáig már közel száz egyháztag örökölte meg nevét a 25 dol-láros alapítványi összeg befizé-tésével. A mult év végén több mint kétezer dollárt tudunk ezen alapítványi összegek befi-zetéséből adósságtörlesztésre fordítani, és ez idén már 400 dollár jött be alapítványra. Milyen szép volna, ha minden homesteadi ref. gyülekezeti tag-nak a neve és emléke meg vol-na örökite az alapítványi név-sorban.

FELHÍVÁS.

A Bridgeporti, Conn. Rákóczi Magyar Betegsegélyező Egylet vagy annak bármely fióktelepéhez tar-tozó és jelenleg clevelandi lakos tagjait tisztelettel felkérjük, szíves-kezzék egy a nevezett egylet, mint saját érdekükben folyó hó 13-án, azaz pénteken este fél 8 óra-kor Buckeye roadi 346 Hall-ban megjelenni.

Célunk az egyletünknek itteni fióktelepét megalakítani. Arra kérjük a megjelenőket, hogy hozzák el ismerősüket és jobbatáikat s ajánlják azokat az egyletbe való felvételre, mert csakis hasznára vannak azoknak és jót tesznek velük, akiket a Rákóczi Egylet tagjá-nak ajánlanak.

Tisztelettel értesítjük ennél fogva minden 16 éven felül, és 50 éven aluli férfit és nőt, hogy a jelzett napon 10 óráig el a gyülekező, hogy beajánlhassuk Amerika egyik leg-nagyobb és legerősebben álló nemes célú egyletbe való felvételre. Az egylet 34 év óta áll fenn, s az er-telme \$240,000 vagyon van, te-hát mindenki saját érdekében cse-lekszik, ha az egyletbe belép.

Clevelandi Magyar Testvérek! Ragadják meg az alkalmat, hogy Amerika egyik legnagyobb egylet-ének lehessenek tagjai s akkor nyugodtak lehetnek, hogy olyan gyu-lekezetek, amelyek mult időben eleget tesz tagjaival szemben fen-nálló kötelezettségeinek. Az egylet finet \$1000 haláleseti díjat, félsze-gelyre, csonkultak segélyre és heti hat dollár betegsegélyt s a jövő év kezdetétől 7 dollár heti betegseg-elyt.

Ezen segélyekkel szemben oly csekély a tagok befizetése, hogy azt minden munkásember könnyen tel-jesítheti.

Egyletünknek már évekkel ezelőtt korszerű fizetésk a havi tagsági díjakat és minél fiatalabb éveiben belép be valaki, annál kevesebb terhet kell viselnie, annál kevesebb havi díjat fizet. Legyen tehát férfi vagy nő, jól teszi, ha mielőbb belép a Rákóczi Egyletbe.

A bizottság megbízásából: Iván József, egyleti tag 187-90

WESTINGHOUSE UNION BATTERY COMPANY (és Union Switch és Signal Company) SWISSVALE, PA.

LEVÉL A SZOLÓHAZABÓL. Kiss Jánosnak Cleveland, O. Feladó: Kiss Károly Marosvá-sárhely.

ORVOSI CINYALTÓZÁS CHICAGOBAN. Dr. Löwinger Ernő, clevelandi magyar orvos rendelő irodáját 1537 Grand Ave. alá helyezte és ahol d. 11-101 d. u. nap d. e. 11-101 óráig található. Vauclou Monroe 133.

AKRONI MAGYAR ORVOS Dr. Lowen Armin magyar orvos és sebész az összes orvosi tudományok tudora. Címre: 34 So. Main Str., Akron, Ohio. Telefon: O. S. 4060. Bell Main 780. Lakása: 733 Grant St. Telephone: O. S. 2907. Bell-phone, Main 780.

LLOYD SABAUDO 3 State St., New York. Legelősebbi indulás New Yorkból dupla csavaru hajó S. S. PESARO Szeptember 1-én. Direkt jegyek kiállíthatnak Magyarországon minden nagyobb városban. Harmadosztályú utazók bort ingyen kapnak.

Egyháztanács gyűlés. Aug. 1-én rendez havi prez-biteri gyűlést volt tartva a ho-

KELLEMES TÁRSASUTAZÁS

SZEPTEMBER 1-ÉN a 'S. S. PESARO' gőrhajón. — Mrs. KOZARY, kinek képét itt látják, aki már sok jót tett az amerikai magyarsággal, fogja elkísérni utasainkat egészen hazáig. Mrs. KOZARY minden óhási nyel-vet beszél, mindent ismeret és így nagy segítségére lesz az utasoknak. — Visszatárazásban hoz magvát kivándorlókat is. Tehát jelentkezzék, ha akar ezen a nagyszerű hajón utazni, vagy VALAKIT KIHOZATNI. Mrs. KOZARY jó kosztrol is gondos-kodni fog a hajón.

Atlas Travel Service Company

A. HERZEG, Manager. 127 WASHINGTON ST., NEW YORK CITY

U. S. MAIL STEAMSHIP COMPANY, INC.

Hajóindulások NEW YORKBÓL egyenesen

BREMÁBA KABIN ÉS HARMADOSZTÁLY.

Jelentkezzék: 45 Broadway, New York City. Vagy a helyi ügynököknél.

ÉLELEM, RUHANEMÜEKET ÉS GAZDASÁGI GÉPEKET

szállítunk teljes felelőség mellett. Birtosítva a LLOYD INSURANCE CO. által. Családokat kihozatunk. Utleveleket beszerzünk. Pénzeket eladunk a legolcsóbb napi árban. International Commercial House 210-12 Second Ave., New York, N. Y. Tel. Stuyvesant 8098

ÓHAZÁBA UTAZÓK

Kérjenek hajó árjegyzéket. HA AMERIKÁBA KIHOZATNI akarja rokonát, forduljon bizalommal hozzám. PÉNZKÜLDEMÉNYEKET a leggyorsabban elkészítők. UTLEVELEKET MEGSZERZEK. Irjon még ma e címre: MORRIS ENGEL, BANKAR 129 Greenwich Street, New York, N. Y.

HOLLAND-AMERICA LINE

dupla csavaru hajója "RYNDAM" indul szerdán, Augusztus 18-án "ROTTERDAM" indul szombat, Augusztus 23-án ROTTERDAMON át HAMBURGBA (Cuxhaven) Eme hajóknak nagyszerű 3-4-os osztályu berendezése van és az utasok Rotterdamból egyenesen HAMBURGBA (Cuxhaven) lesznek szállítva a Holland America Vonal "WARSAWA" ha-jóján. Személyszállítási Osztály Főirodája 24 STATE STREET, NEW YORK, N. Y.

PÉNZT KÜLDÜNK

gyorsan és biztosan, postán vagy sürgönyileg DOLLAR-KORONA vagy román Lei-ben Magyarországon, Csehszlová-kia, Jugoszlávia vagy Romániába a legelősebb az napi árfolyam szerint. A. J. NEBE CO. 26 WEST FORT STREET, DETROIT, MICH. Dime Savings Bank épület földszintjén. Vesszünk és eladunk Liberty Bondokat és más értékpapirokat.

Hajójegyeket

Minden kikötőbe és hajóra mindig kaphat.

Utlevelét

gyorsan beszerzi vagy meghosszabbítja.

Hozzáértőket

olcsón és bárholnan kihozatja az óhazából.

Óhazai ügyeket

szakszerűen és kifogástalanul intézi el.

Pénzét olcsóbban

Chicago legismertebb magyar bank, pénzküldő és közjegyzői irodája.

L. KAUFMANN & CO.

114 North La Salle St., 9152 Exchange Ave., CHICAGO, ILL. Tel. Franklin 5722 Tel. So. Chicago 2884 Nyitva naponta este 8-ig. — Vasárnapon 9-1-ig.

KIS HIRDETESEK ARSZABARA KERESTETES MUNKAT NYER...

A CARBON FUEL CO. CARBON, W. VA. 10 bányában...

RUBBEREK CABINET MAKEREK...

LEANY általános házimunkára felvételt...

ELADÓ FARMOK TELEPIRÁS. A nemokrák kibocsájtása...

ELADÓ AUTOMOBILOK EGY JOKARHAN LEVŐ 5 személyes...

CHEVROLET 3726 LORAIN AVE. Model 490 Touring...

VEGYEZ KERESKÉK egy olyan család...

Publis The oldest established Hungarian Paper...

MUNKAT NYER - FÉRFL UTAZO GYŰNKÖK...

SOUTH CARBON: A. C. & O. VASUT Cabin Creek Junction...

MICHIGAN SUGAR COMPANY MUNKA OSZTALY...

JÓ SZAKÁCSNÉ és egy jó HELPER szonallal felvételt...

ELADÓ EGY JÓMÉRTŐS RESTAURANT...

ELADÓ EGY 2300-3000 LEVŐ 100 AKERES FARM...

JOS. N. ACKERMAN ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS...

DETROITI MAGYAR GYÓGYFÜRDŐ...

A SZABADSÁG IRODAI ÉS KÉPVISELŐI...

Szén bányászokat keresünk...

MUNKÁSOKAT KERESÜNK PÁLYA MUNKÁRA...

Leányok Tiszta gyári munkára felvételt...

ELADÓ EGY JÓMÉRTŐS RESTAURANT...

ELADÓ EGY 2300-3000 LEVŐ 100 AKERES FARM...

H. E. VARGA ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS...

Kovachy M. Andor ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS...

Csizmadia János AMERIKAI MAGYAR ÜGYVÉD...

Jönnek spanyolok MADRID, aug. 11-nyel pénzügyminiszter...

WELLSBURG, W. VA. 175-79, 86-91, 92-209-fig h s c

SZÉNÁNYÁSOK ÉS LADOLÓK KITŰNŐ MUNKAALKALMA...

ELADÓ FARMOK MICHIGANI FARMOK. Ha cukorrépa és cigorja termő...

ELADÓ FARMOK ELADÓ BIRTOK MAGYAR-ORSZÁGON...

ELADÓ FARMOK ELADÓ BIRTOK MAGYAR-ORSZÁGON...

ELADÓ FARMOK ELADÓ BIRTOK MAGYAR-ORSZÁGON...

ELADÓ FARMOK ELADÓ BIRTOK MAGYAR-ORSZÁGON...

ELADÓ FARMOK ELADÓ BIRTOK MAGYAR-ORSZÁGON...

ELADÓ FARMOK ELADÓ BIRTOK MAGYAR-ORSZÁGON...

ITT VAN FIZETÉS JAVÍTÁS BANYÁSZ \$9--\$12 KERESHET NAPONTA...

JOHN SEPSICS 587-591 The Old Arcade Euclid avenuei bejárat.

THE JONES GEAR CO. Wayside Rd. és Nickel Plate Road.

WOODHILL REAL ESTATE CO. 2634 WOODHILL ROAD, CLEVELAND, O.

ELADÓ FARMOK ELADÓ BIRTOK MAGYAR-ORSZÁGON...

ELADÓ FARMOK ELADÓ BIRTOK MAGYAR-ORSZÁGON...

ELADÓ FARMOK ELADÓ BIRTOK MAGYAR-ORSZÁGON...

ELADÓ FARMOK ELADÓ BIRTOK MAGYAR-ORSZÁGON...

ELADÓ FARMOK ELADÓ BIRTOK MAGYAR-ORSZÁGON...